

Milí šestáci,

Doufám, že již něco víte o násobku čísla. V této části se naučíme něco o tom, co je **dělitel** čísla.

Do sešitu si napište nadpis „Dělitel“ a vše, co píšete níže, kromě toho, co je označeno pozn. Můžete si papír vytisknout a rámeček vystříhnout a nalepit.

Úloha: Na hodině tělocviku je 24 žáků. Chceme vytvořit družstva tak, aby žádný žák nezbyl. Jak početná družstva můžeme vytvořit?

Můžeme se rozdělit do skupin po: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12 nebo po 24 žácích, protože číslo 24 můžeme dělit těmito čísly beze zbytku.

Tato čísla: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 24 jsou **DĚLITELÉ** čísla 24.

Nebo také říkáme, že č. 24 je **DĚLITELNÉ** čísly 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 24

Je číslo 5 dělitelem č. 24? ne, protože $24 : 5 = 4$ zb. 4

Je číslo 8 dělitelem č. 40? ano, protože $40 : 8 = 5$

Je číslo 24 dělitelné číslem 5? ne, protože $24 : 5 = 4$ zb. 4

Je číslo 24 dělitelné číslem 8? ano, protože $24 : 8 = 3$

POZOR! Také č. 3 je dělitelem č. 24, protože $24 : 3 = 8$

POZOR! Číslo 40 je násobkem čísla 5 a také násobkem čísla 8, protože $8 \cdot 5 = 40$

Otázky za + :

Máme nějaké libovolné číslo.

- a) Jaký je jeho největší násobek?
- b) Jaký je jeho nejmenší násobek?
- c) Jaký je jeho největší dělitel?
- d) Jaký je jeho nejmenší dělitel?

Úlohy na procvičení: (píšte do sešitu jen číslo příkladu a odpovědi)

1) Odpovězte na otázky buď „ano“, nebo „ne“.

- a) Je č. 9 násobkem č. 27?
- b) Je č. 9 dělitelem č. 27?
- c) Je č. 9 dělitelné č. 27?
- d) Je č. 27 dělitelné č. 9?
- e) Je číslo 120 násobkem č. 10?
- f) Je č. 8 dělitelem č. 64?
- g) Je číslo 49 dělitelné číslem 7.

2) Doplňte do věty správné slovo: „násobkem“, „dělitelem“, „dělitelné“

- a) Číslo 8 je č. 4.

b) Číslo 36 je č. 12.

c) Číslo 5 je č. 50.

d) Číslo 11 ječ. 1.

3) Najděte všechny dělitele čísla:

a) 36

b) 42

c) 32

d) 31

e) 19

f) 11

4) Zjisti výpočtem:

a) Je číslo 585 dělitelné čtyřmi?

b) Je číslo 13 dělitelem čísla 1248?

c) Je číslo 999 dělitelné devíti?

5) učebnice str. 65/cv. 29, 36, 37, 38, 40, 41

6) Všimli jste si ve cvičení 3, že poslední tři čísla mají jen dva dělitele? Vždy je to číslo 1 a to určité číslo? Najděte na internetu nebo v učebnici, jak se nazývají čísla, která mají jen dva dělitele (jedničku a samo sebe) a jak se nazývají čísla, která mají více než dva dělitele. (za tuto úlohu dostanete jedničku, pokud mi pošlete správnou odpověď)

POKUSTE SE VŠE VYŘEŠIT DO PÁTKU 27. 3.